

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Center for Bydesign
Postboks 447
1505 København V

København d. 10.06.2015

Vedr. Lokalplanforslag for Tivolihjørnet

Københavns Museum har modtaget materiale vedrørende ovennævnte lokalplansforslag og har foretaget en gennemgang af sagen.

Den oprindelige kystlinje har ligget en hel del længere inde i landet, end den gør nu, og frem til 1600-tallet var Tivolihjørnets placering meget kystnær.

Tivolihjørnet er i hovedparten af historisk tid beliggende i området uden for Københavns volde.

Lokalplansområdet ligger således ved foden af det gamle forområde/glacis til Københavns befæstning opført af Frederik 3. omkring 1668. Tivolisøen, som er fredet, er en rest af voldgraven fra dette befæstningsanlæg. Før Frederik 3.s befæstning blev anlagt, lå Vestre Forstad på dette sted. Forstaden var vokset frem foran byporten Vesterport (på vore dages Rådhuspladsen) i 1500-1600-tallet. Den blev brændt af i forbindelse med svenskernes belejring af København i 1658 og blev ikke genopført.

I forbindelse med belejringen havde de svenske tropper indledningsvis hovedkvarter ved Vesterbros Torv og forsøgte herfra at erobre Vesterport. Det gjorde de ved at indtage Vestre Forstad vha. skyttegrave og skanser. En af disse skanser og tilhørende skyttegrave lå i området omkring Tivolihjørnet, og der er potentielt mulighed for ved det aktuelle byggeri at støde på skanseanlæg og skyttegrave fra den svenske belejring.

Selvom området efter den svenske belejring lå uden for byen og i en erklæret bebyggelsesfri zone rummede det dog igennem årene mange aktiviteter som hø- og kvægmarked, slagterier, værtshuse og forlystelsesetablissementer.

Der er tidligere fundet flere spor af fortidsminder ved udgravninger i Tivoli, afbrændt bebyggelse formentlig fra Vestre Forstad ved Axeltorv, og den nærliggende metrogravning på Rådhuspladsen har afsløret en omfattende aktivitet i området i form af bl.a. jernbearbejdning, brønde og begravelser helt tilbage fra den tidligste middelalder.

Hvis der ved jordarbejder i forbindelse med anlægsarbejder påtræffes arkæologiske levn, skal Københavns Museum kontaktes omgående. Museet skal dernæst vurdere, om levnene er af en sådan karakter, at museet vil indstille til Kulturstyrelsen, at der udstedes påbud om midlertidig standsning af arbejdet i henhold til lov om museer mv. §26 (beskyttelse af jordfaste fortidsminder).

Københavns Museum står, som Kulturstyrelsens repræsentant, til rådighed for en vurdering af kommende anlægsarbejder med henblik på at afklare behovet for en arkæologisk forundersøgelse forud for anlægsarbejdets begyndelse. En arkæologisk forundersøgelse vil kraftigt reducere risikoen for en uplanlagt, midlertidig standsning af arbejdet.

Med venlig hilsen

Inger Wiene
Museumsinspektør
Københavns Museum
iwiene@kff.kk.dk
3328 4205

Rikke Simonsen
Museumsinspektør
Københavns Museum
rikke.simonsen@kff.kk.dk
5171 4547